

Către,

**Consiliul U.N.B.R., Comisia permanentă a U.N.B.R., Consiliul de Administrație al C.A.A.,
Consiliul Baroului Cluj,**

**În atenția domnilor Președinți av. Traian-Cornel Briciu și av. Mihăiță Bubatu și a doamnei
Decan, av. Flavia-Ioana Maier,**

Începând cu a doua jumătate a lunii martie 2020, Consiliul de Administrație al Filialei Cluj a C.A.A. împreună cu Consiliul Baroului Cluj și cu doamna Decan, avocat Flavia-Ioana Maier, au făcut demersuri pentru identificarea celor mai potrivite măsuri și soluții pentru a veni în sprijinul avocaților din România și al sistemului C.A.A., care sunt puternic afectați de criza pandemică prin care trece România.

Rezultatul acestui efort colectiv se materializează în câteva propuneri privind măsurile și soluțiile care pot fi adoptate pe termen scurt, mediu și lung de organele de conducere ale profesiei la nivel național și la nivelul Baroului Cluj, precum și de către conducerea C.A.A.. Și nu în ultimul rând, aceste propuneri cuprind și propuneri de modificare a cadrului normativ privind atât profesia de avocat cât și sistemul de asigurări al avocaților.

- A. Într-o încercare de sistematizare a acestor propuneri, vom începe prin prezentarea **propunerilor care intră în competența organelor de conducere ale profesiei**, care sunt evidențiate folosindu-se același criteriu temporal al posibilității implementării lor.
- 1. Propuneri privind măsuri și soluții pe termen scurt - Propunere de modificare a Hotărârii nr. 58 din 27 martie 2020 a Consiliului U.N.B.R..** În opinia noastră, ar trebui regândit alin. (3) al punctului 7 din Hotărârea nr. 58 a Consiliului U.N.B.R. – care prevede: “(3) Măsurile prevăzute la alin. (1) pct. 1 și 2 se iau pe baza cererii avocatului care va indica pe propria răspundere și cuantumul veniturilor profesionale.” - și care ridică o problemă care face imposibilă punerea în aplicare a hotărârii.
- Conform hotărârii, avocații care formulează cerere beneficiază de prevederile acesteia, iar avocații care nu formulează cerere nu beneficiază de aceste prevederi, adică pentru avocații care depun cerere, procentul de majorare este de 0%, iar pentru avocații care nu depun cerere, procentul de majorare este de 0,15%.
  - Softul actual de gestiune nu permite aplicarea unor procente diferite de majorări pentru aceeași perioadă, și anume:
    - 0% pentru avocații care depun cerere;
    - 0,15% pentru avocații care nu depun cerere.

- Este cât se poate de clar că avocații care nu plătesc contribuțiile în termenele legale nu vor să plătească majorații de întârziere în perioada crizei pandemice. Mai mult, înregistrarea cererilor și operarea acestora în baza de date, în eventualitatea în care acest lucru ar fi posibil, ar duce la creșterea inutilă a volumului de muncă în această perioadă dificilă și pentru angajați.
  - Pentru motivele menționate mai sus, propunem eliminarea alin. (3) al punctului 7 din Hotărârea nr. 58 a Consiliului U.N.B.R., adică de prevederile acesteia să beneficieze toți avocații, fără a mai fi nevoie să depună o cerere în acest sens.
2. Propunerea adresată conducerii U.N.B.R. de a pune în dezbatere publică, în Uniune, solicitarea ce poate fi transmisă organelor legiuitoare, în sensul modificării cadrului normativ, prin reglementarea posibilității acordării unui **ajutor similar ajutorului de șomaj**. În opinia majorității colectivului, singurul lucru cu care s-ar putea începe pe termen mediu și lung este o dezbatere realizată de îndată în sistemul U.N.B.R., legată de o eventuală contribuție a avocaților la sistemul propriu de pensii și asigurări sociale, care să ia forma unei contribuții pentru ajutorul de “șomaj”. Aceasta implică niște calcule pe care trebuie să le facă niște specialiști în sistemul de pensii. Se apreciază că dacă am fi avut un fond cu destinația de ajutor de tipul celui de șomaj, puteam acoperi un astfel de risc asigurat. De asemenea, trebuie să luăm în calcul și ipoteza în care vom ajunge să plătim o contribuție pentru ajutorul de șomaj la stat, având în vedere că urmează să beneficiem de niște sume cu acest titlu; prin urmare, tocmai pentru a nu fi obligați să plătim o contribuție de acest fel la stat, ar fi preferabil să o plătim la sistemul propriu de asigurări.
  3. Propunerea adresată conducerii organelor profesiei de a formula organelor în drept **solicitarea fermă a deblocării funcționării instituțiilor judiciare**, în sistem on-line și, ulterior ridicării stării de urgență, în modalități prin care să se asigure protecția tuturor participanților la actul de justiție ori la activitățile de urmărire penală.
  4. Propunerea ca **Programul propriu de asistență și asigurări sociale al fiecărei filiale din sistemul C.A.A. sa fie mai permisiv din punctul de vedere al constituirii fondului**, pentru ca în acest moment, algoritmul permite constituirea unui fond care poate fi cu totul insuficient, dar și cu stabilirea unor criterii strict determinate pentru cei care solicită ajutorul. Programul, în acest moment, pe baza actualei reglementări, se poate pune în practică doar în condițiile existenței excedentului real, nu numai al celui prevăzut în buget. În cazul concret al Filialei Cluj, în anul 2020 există posibilitatea să nu putem folosi nici cei 30.000 lei pe care i-am prevăzut în bugetul pe acest an, aprobat de Adunarea Generală a Filialei Cluj a C.A.A. la data de 7 martie 2020. Considerăm că ar trebui reconstruit/regândit algoritmul/modul de calcul al bugetului pentru fondul de asistență socială. La filialele cu posibilități financiare mai mari, ajutorul ar trebui acordat în funcție de realizările anului precedent. Astfel, anul acesta am putea acorda ajutoare

chiar dacă vom fi în deficit, bugetul acestui fond ajungând undeva la suma de 100.000 lei. La acest punct vom anexa propunerile privitoare la criteriile de acordare a ajutoarelor din programul de asistență socială formulate de d-na avocat Kapcza Mikolt-Krisztina, Vicepreședinte al Filialei Cluj a CAA. Anexăm și propunerea de program pe anul 2020 al Filialei Cluj.

5. Propunerea ca **nivelul de contribuție/cuquantumul contribuției la sistemul de asigurări sociale al avocaților sa fie stabilită anual și cu plăți anticipate**, pe baza declarațiilor fiecărui avocat, iar regularizarea să se facă la finele exercițiului financiar, existând astfel și o corelare cu plata impozitului pe venit. Astfel, se va ajunge la eliminarea discuțiilor privind pragul minim și maxim al nivelului contribuțiilor. Se va da eficiență principiului contributivității reale la sistem, cu consecința stabilirii unor drepturi care vor reflecta contribuția reală. În acest moment, din pricina necesității protejării fondurilor din sistemul C.A.A., nu se poate renunța la coborârea pragului minim al contributivității de 300 lei, existent în prezent. Această propunere s-ar putea eficientiza sub aspectul punerii în practică în condițiile în care s-ar atribui în competența filialei emiterea deciziei de plată cu valoare de titlu executoriu, pentru că altfel, s-ar putea să avem serioase dificultăți în colectarea sumelor datorate cu titlu de contribuție la bugetul Filialelor și al C.A.A..
  6. Propunerea ca toți Decanii Barourilor din sistem și conducerea Uniunii să ia legătura cu conducerile Barourilor din țările membre ale U.E. cu care Barourile din România sunt înfrățite, precum și cu conducerile Uniunilor din Franța, Spania și Italia, eventual și Germania, precum și cu confrății din aceste state membre ale U.E., pentru a identifica dacă unele dintre soluțiile implementate în aceste state pot fi folosite în sistemul nostru.
- B. Propuneri de modificare a legislației financiar fiscale care pot fi implementate de legiuitor pe termen mediu și lung.**
1. Propunerea privind **lărgirea sferei cheltuielilor deductibile** din încasările pe care le au avocații. Astfel, putem propune modificarea art. 68 alin. (5) din Codul Fiscal privind cheltuielile deductibile limitat prin introducerea unei noi litere care să reglementeze un plafon de 5.000 lei - 10.000 lei pe an, în limita căruia avocații își pot achiziționa bunuri personale necesare prestării activității (ex: costume, serviete, pantofi, ochelari, accesorii, etc.)
Reglementare actuală: Următoarele cheltuieli sunt deductibile limitat: a) cheltuielile de sponsorizare, mecenat, precum și pentru acordarea de burse private, efectuate conform legii, în limita unei cote de 5% din baza de calcul; b) cheltuielile de protocol, în limita unei cote de 2% din baza de calcul; c) cheltuielile sociale, în limita sumei obținute prin aplicarea unei cote de până la 5% asupra valorii anuale a cheltuielilor efectuate cu salariile personalului, pentru destinațiile prevăzute la art. 25 alin. (3) lit. b) din titlul II, după caz; ... g) contribuțiile la fonduri

de pensii facultative ..., și cele reprezentând contribuții la schemele de pensii facultative, calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative ..., plătite în scopul personal al contribuabilului, indiferent dacă activitatea se desfășoară individual sau într-o formă de asociere, în limita echivalentului în lei a 400 euro anual pentru fiecare persoană; h) primele de asigurare voluntară de sănătate, precum și serviciile medicale furnizate sub formă de abonament, plătite în scopul personal al contribuabilului, indiferent dacă activitatea se desfășoară individual sau într-o formă de asociere, în limita echivalentului în lei a 400 euro anual pentru fiecare persoană; i) cheltuielile efectuate pentru activitatea independentă, cât și în scopul personal al contribuabilului sau asociațiilor sunt deductibile numai pentru partea de cheltuială care este aferentă activității independente; j) cheltuielile de funcționare, întreținere și reparații, aferente autoturismelor folosite de contribuabil sau membru asociat sunt deductibile limitat potrivit alin. (7) lit. k) la cel mult un singur autoturism aferent fiecărei persoane; k) cheltuielile reprezentând contribuții sociale obligatorii datorate în calitate de angajatori, potrivit titlului V; m) cheltuieli pentru asigurarea securității și sănătății în muncă, potrivit legii; n) dobânzi aferente împrumuturilor de la persoane fizice și juridice, altele decât instituțiile care desfășoară activitatea de creditare cu titlu profesional, utilizate în desfășurarea activității, pe baza contractului încheiat între părți, în limita nivelului dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, pentru împrumuturile în lei, în vigoare la data restituirii împrumutului ...; o) cheltuielile efectuate de utilizator, reprezentând chiria - rata de leasing - în cazul contractelor de leasing operațional, respectiv cheltuielile cu amortizarea și dobânzile pentru contractele de leasing financiar, stabilite în conformitate cu prevederile privind operațiunile de leasing și societățile de leasing; p) cotizații plătite la asociațiile profesionale în limita a 4.000 euro anual; q) cheltuielile reprezentând contribuțiile profesionale obligatorii datorate, potrivit legii, organizațiilor profesionale din care fac parte contribuabilii, în limita a 5% din venitul brut realizat.

2. Propunerea privind **reducerea cotei TVA** pentru avocați de la cota de 19 % la o cotă de 10 – 12 %, în perioada următoare încetării stării de urgență.
3. Propunerea privind modificarea art. 32 alin. (4) din L. nr. 51/1995, în sensul **recunoașterii caracterului deductibil integral al cheltuielilor efectuate de avocat pentru recuperarea capacității de muncă**. *Acest aspect ar putea fi integrat și în codul fiscal, pentru claritate.*
Reglementare: Avocatul are dreptul la recuperarea capacității de muncă, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat, cheltuielile efectuate în acest sens, fiind cheltuieli deductibile integral.
4. Propunerea privind completarea art. 3 alin. (6) din Legea nr. 7/1996, în sensul **permitterii și avocaților să aibă acces gratuit, direct și permanent la platforma și serviciile on-line ale sistemului integrat de cadastru și carte funciară**. *Problema accesului avocaților la anumite informații și baze de date deținute de autoritățile publice ar merita un studiu mai aprofundat (au fost discuții inclusiv la nivelul Consiliului Baroului Cluj, care are un Departament de inițiativă*

legislativă condus de av. Dan-Sebastian Chertes – a se vedea propunerile oficiale ale baroului din 23.04.2019 anexate), deoarece noi avem multe limitări în acest domeniu față de magistrați, executori judecătorești sau notari, spre exemplu. Reglementare: În îndeplinirea obligațiilor ce le revin, autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice, instanțele judecătorești, notarii publici, avocații, experții judiciari, persoanele autorizate să realizeze lucrări de cadastru, geodezie, cartografie și fotogrammetrie, precum și executorii judecătorești au acces gratuit, direct, permanent, personal sau prin reprezentant, la platforma și serviciile on-line ale sistemului integrat de cadastru și carte funciară, în condițiile reglementate prin ordin al directorului general al Agenției Naționale.

C. Modificări ale legislației, pe termen mediu și lung, pentru protejarea intereselor financiare ale U.N.B.R., C.A.A. Barourilor și ale Filialelor, precum și pentru crearea de mecanisme de sporire a veniturilor financiare ale acestora.

1. Propunerea privind modificarea cadrului legislativ de natură să permită **constituirea unui IFN** cu participarea tuturor Barourilor, Filialelor, C.A.A. și U.N.B.R.. Datorită faptului că argumentele necesită o dezvoltare mai consistentă, vom detalia toate considerentele, pro și contra, într-un material pe care îl vom înainta în perioada următoare. Într-o primă fază, va vom înainta procesul-verbal de ședință al Consiliului de Administrație al Filialei Cluj a C.A.A., cu participare lărgită, în care se detaliază unele dintre argumentele care justifică un astfel de demers.
2. Propunerea privind modificarea cadrului normativ privind posibilitatea constituirii unei societăți civile/**Departament de investiții imobiliare**, cu participarea tuturor celor menționați la punctul anterior. La fel ca și la precedentul punct, considerentele pro și contra le vom prezenta într-un material pe care îl vom înainta în perioada următoare. Într-o primă fază, vă vom înainta procesul-verbal de ședință al Consiliului de Administrație al Filialei Cluj a C.A.A., cu participare lărgită, în care se detaliază unele dintre argumentele care justifică un astfel de demers.

D. Propuneri adresate sistemului judiciar (C.S.M., instanțe, parchete, M.J.)

1. Propunerea pentru **reluarea urgentă a procedurii de regularizare**: În esență, reluarea procedurii de regularizare ar fi primul pas spre normalitate. Tocmai pentru că acum toată lumea are mai mult timp liber, pot fi îndeplinite mai ușor formalitățile administrative. Sancțiunea decăderii, prevăzută de Cod pentru neîndeplinirea obligațiilor fixate de instanță, este oricum inoperantă, dar în mod cert o parte semnificativă dintre justițiabilii cărora li se aduc în atenție obligațiile restante se vor conforma. În plus, așa cum redactarea și comunicarea hotărârilor judecătorești este permisă, se pot redacta în liniște întâmpinări sau note scrise, care grație serviciilor poștale sau modalităților moderne de comunicare pot ajunge facil la instanțe. Am fi practic în prezența unei veritabile proceduri de regularizare, în care toți participanții la proces

ar putea folosi mai eficient această perioadă de izolare. În egală măsură, o societate în care indivizii au un grad de inteligență mediu ar înțelege faptul că blocarea dosarelor la instanțele de fond, din motive de pandemie, este o palmă pe obrazul fiecărui justițiabil. În fapt, toți angajații serviciului public al justiției sunt plătiți integral pentru a-și asuma exact aceleași riscuri pe care sunt chemați să și le asume notarii publici, executorii judecătorești și avocații consemnați la dispoziția serviciului public al justiției (conform art. X din O.U.G. nr. 29/2020)

2. Propunerea privind **asigurarea previzibilității judecării cauzelor**: În acest moment, pentru justițiabili este esențial să aibă repere privind data la care activitatea judiciară va fi reluată și data la care litigiile suspendate (de drept) se vor relua efectiv. Formula *cauzele se vor repune pe rol în termen de 10 zile de la încetarea stării de urgență* este mult prea laxă și cu totul nesatisfăcătoare. În condițiile în care calendarul sanitar și calendarul măsurilor de ieșire treptată din izolare sunt anunțate public, iar măsuri de revenire graduală la normalitate se iau peste tot în lume, nu există niciun impediment ca instanțele judecătorești să furnizeze, de pe acum, informații despre data preconizată de reluare a fiecărei cauze. Acest lucru ar permite tuturor să-și organizeze agenda de așa manieră încât să nu existe suprapuneri de activități (pentru a da un exemplu simplu, un avocat a cărui cauză nu se va soluționa în 5 mai 2020 la Înalta Curte de Casație și Justiție are nevoie să știe acum când va fi reluată judecarea cauzei, atât pentru a putea concilia viitorul termen cu agenda sa judiciară, cât și pentru a lua măsuri administrative, ca de pildă modificarea biletului de avion deja achiziționat pentru data de 5 mai 2020 pentru termenul nou).
3. Propunerea privind **utilizarea inteligentă a mijloacelor de comunicare moderne**, în cadrul unui sistem judiciar cu mai multe viteze: În opinia noastră, este evident faptul că o soluție unică de asigurare a funcționării altfel a sistemului judiciar nu poate fi găsită într-o lună. Dar, acolo unde există disponibilitatea tuturor actorilor, unele procese se pot desfășura cu o viteză sporită. Un experiment judiciar derulat în această perioadă la Timișoara relevă faptul că audierea părților se poate face și în sistem de videoconferință, mai ales în procesele non-penale și în procesele ce nu implică audierea martorilor sau efectuarea unei cercetări la fața locului. Coronavirusul nu se transmite nici prin Skype, nici prin Zoom, nici prin Google Hangouts. Iar majoritatea acestor aplicații permit înregistrarea audio-video și chiar păstrarea întrebărilor sau chestiunilor puse în discuție printr-un instrument de tip *chat* sau, cu alte cuvinte, judecătorul chemat să tranșeze într-un litigiu e plasat chiar mai bine să pronunțe o soluție pentru că poate revedea dezbaterile, spre deosebire de situația în care, într-o ședință cu 80 de dosare, nu mai are la ora 18.00 energia necesară pentru a nota susținerile părților, oricât de seducătoare ar fi argumentele prezentate. Într-un număr mai vechi din *The Economist* se spunea că fie ne adaptăm la tehnologie, fie vom fi înlocuiți de ea. Ceea ce înseamnă că adaptarea tuturor la viteza tehnologiei e o necesitate, iar cei care solicită utilizarea tehnologiei acum nu sunt niște eretici demni să fie arși pe rugul lui Giordano Bruno.
4. Propunerea privind prezentarea unui **plan de recuperare în scurt timp a întârzierilor din sistemul judiciar**: Din această perspectivă, fiindu-ne tuturor evident că anul acesta vom călători

mai puțin și că în primele patru luni și jumătate ale anului ne-am odihnit mai mult, soluția logică ar fi renunțarea, în anul 2020, la celebra vacanță judecătorească din lunile iulie și august. Dacă Germania a renunțat în anul 2000 la vacanța judecătorească, cu siguranță acest lucru s-ar putea întâmpla și în România. Acest lucru ar permite recuperarea, măcar în parte, a întârzierilor din sistemul judiciar și ar evita supra-aglomerarea instanțelor din perioada ce va urma după ridicarea restricțiilor.

5. Utilizarea fondurilor disponibile și a unor fonduri suplimentare pentru **informatizarea activității judiciare**: Din moment ce activitatea judiciară a fost redusă sau inexistentă o bună perioadă a acestui an, fondurile din bugetele instanțelor judecătorești pot fi folosite cu certitudine pentru informatizarea activității judiciare, cu prioritate pentru implementarea dosarului electronic la toate instanțele de judecată.
6. Propunerea referitoare la folosirea inteligentă a perioadei de relaxare judiciară pentru **soluționarea unor cauze care aglomerează inutil sistemul judiciar**: La o conferință organizată de Facultatea de Drept din Cluj-Napoca în noiembrie 2018, magistrații și procurorii se plâneau la unison că unele cauze repetitive precum renunțările la urmărirea penală aglomerează inutil rolul instanțelor. Ce perioadă mai bună decât aceea de liniște din vremea stării de urgență pentru a rezolva toate dosarele de acest tip aflate la Parchete și instanțe, cu citarea și audierea persoanelor interesate prin intermediul unei aplicații disponibile gratuit sau a aplicațiilor deținute și dezvoltate de serviciile de informații (acestea din urmă având și posibilitatea înregistrării utile a conversațiilor cu relevanță judiciară)?

Notă: La întocmirea acestor propuneri au contribuit membrii C.A. al Filialei Cluj, d-na Decan Flavia Maier, d-l av. Cosmin-Flavius Costas, d-l av. Dan-Sebastian Chertes și alți consilieri din cadrul Baroului.

Sigur că aceste propuneri necesită analize consistente.

Cu stimă,

Președintele Filialei Cluj a C.A.A., av. Constantin-Eugen Iordăchescu

Decanul Baroului Cluj, av. Flavia-Ioana Maier

av. Mikolt-Krisztina Kapcza

av. Cosmin-Flavius Costas

av. Adriana Buzgar

av. Dan-Sebastian Chertes

av. Mihaela-Elena Burzo

av. Gheorghe Hofnăr